

Txosten berria: animalien ongizate-maila baserrietan

EEk txosten bat argitaratu du; bertan, abeltzaintza-ustategietan animalien ongizateari buruz egindako kontrol ofizialen azken emaitzak aztertzen dira eta ongizatea neurtzeko ezarritako sistemetako batzuk deskribatzen dira.

Batzordeak kontrol ofizialei buruz egindako azken ikuskaritzetako emaitzen arabera, zailtasunak daude ustategietan animalien ongizatearen arloan egindako aurrerapenen jarraipenerako sistema eraginkorrak ezartzeko. Izan ere, ez dago ongizatea neurtzeko mundu osoan onartutako adierazleen multzo bakarra.

Datuek legezko betekizunak betetzen diren ala ez adierazten dute, baina ez dute aztertzen arazoaren garrantzia eta ez dute animalien benetako egoerari buruzko informazio nahikorik ematen.

Txostenean, ustategiko baliabideen hornikuntzan baino gehiago (adibidez, kaiolatutako animaliak, mastekagarriak) animaliaaren egoera orokorrean oinarritutako adierazleak erabiltzen hasi diren (Italia, txerrietan buztanak moztea eta Holanda, oilo erruleen egoera) zenbait estatu kidetan ezarritako sistemetako batzuk aipatzen dira.

Txostenak ondorioztatzen du adierazle espezifiko eta egokiak ezarri behar direla animalien ongizateari buruzko EBren legeriaren egungo berrikuspenean.

Albaitaritzako sendagaiei buruzko infografia berria

Elikak albaitaritzako sendagaiari buruzko 2019/6 Erregelamendu berriaren aldaketa garrantzitsuenak jasotzen dituen infografia bat egin du, errazago ulertzeko.

Joan den urtarrilaren 28an indarrean sartu zela argitaratu ondoren, araudi berri honen berri eman genuen [albiste hau](#) argitaratzean. Orain, arau honen aldaketa garrantzitsuenak laburbiltzen dituen infografia hau argitaratu du ELIKAk:

Sektoreko profesionalen eskura jartzen dugu infografia, inprimatzeko moduan:

Albaitaritzako sendagaiei buruzko araudi

berria

Indarrean sartu da 2019/6(EB) Erregelamendua, albaitaritzako sendagaien erabilerari buruzko araudi berria ezartzen duena.

Arau hori duela hiru urte onartu zen, baina urtarrilaren 28tik da aplikagarria, eta garrantzitsua da helburuak lortzeko bi mailatan: «Osasun bakarra» Europako Ekintza Plana eta «Baserritik mahaira» estrategia.

Araudiak neurri zehatz ugari aurreikusten ditu [antimikrobianoen aurkako erresistentziaren \(AME\) kontra borrokatzeko](#) eta animalietan antimikrobianoen erabilera zuhurra eta arduratsua sustatzeko, besteak beste:

- Antibiotikoen prebentziozko erabilera debekatzeko animalia taldeetan.
- Animalietan antimikrobianoen erabilera metafilatiktikoa murriztea.
- Hazkundera sustatu eta errendimendua areagotzeko antimikrobianoak erabiltzeko debekua indartzea (baita pentsuetan hazkunderaren sustatzaile gisa antibiotikoak erabiltzeko 2006ko debekua ere).
- Zenbait antimikrobiano soilik gizakientzat gordetzeko aukera.
- Estatu kideek animalietan antimikrobianoen salmentari eta erabilerari buruzko datuak jasotzeko betebeharra.

Helburu nagusia da herritar guztiak irabazle izatea legedia berri horrekin, batez ere antimikrobianoen aurkako erresistentziaren kontra borrokatzeko neurriei esker; izan ere, horiek giza osasunarekin, abereen osasunarekin eta ingurumenarekin duten harremana agerikoa da.

Behi-tuberkulosirik gabeko Euskadi

Europako Batzordeak berriki deklaratu du Euskadi behi-tuberkulosirik gabeko eskualdetzat.

Agintariek Batzordeari aurkeztutako informazioaren arabera, EAEn Mycobacterium tuberculosis (CMTB) konplexuaren bidezko infekziorako gaixotasunik ezaren estatusa aitortzeko baldintzak betetzen dira.

CMTB hiru patogenok osatzen dute: M. caprae, M. tuberculosis eta Mycobacterium bovis. Azken horrek behi-tuberkulosia eragiten du; zoonosi hori oraindik ere kezkagarria da garapen-bidean dauden herrialdeetan.

EAEn kasuan, otsailaren 20az geroztik agertzen da eremu libre gisa 2021/620 (EB) Betearazpen Erregelamenduan (II. eranskina, I. zatia).

Horrek arrakasta dakar administrazio publikoek eta abeltzaintza-sektoreak urtetan egindako ahaleginaren ondoren, gaixotasuna desagerrarazteko **programan ezarritako abeltzaintza-saneamenduko kanpainen bidez.**

Hegazti gripe foku bat gizentzeko indioilarretan Gaztela eta Leonen

Hegazti Griperako Erreferentziako Laborategi Nazionalak (LCV Algete) baieztatu du HGOP H5N1 hauteman duela indioilarrak gizentzeko ustiategi batean Segovian.

Aipatutako baserria, 18900 hegaztiko erroldarekin, HGOP H5N1-en lehen fokua da etxeko hegaztietan, eta laugarrena estatu mailan, [Lleidan, Ávilan eta Palentzian hegazti-basatietan fokuak deklaratu ondoren](#).

Udalerria APA/2442/2006 Aginduaren III. Eranskinean ezarritako **hegazti-gripeagatiko zaintza bereziko eremuetako batean zegoen**, eta, beraz, eskortako hegaztietan agerraldiak prebenitzeko **neurriak aurretik hartu ziren**. Hala ere, **LCV Algetek berretsi ostean**, 2020/687 Erregelamendu Eskuordetuan (EB) ezarritako neurriak hartu dira:

- Ustiategia **isolatzea eta ibilgetzea**.
- Fokuaren jatorria ezagutzeko **ikerketa klinikoa**.
- Ustiategiko **errolda osoa hiltzea**.
- Fokuaren inguruan **murrizketa-eremu** bat ezarri da, non beste 16 merkataritza-ustiategi eta 196 autokontsumorako ustiategi dauden.

MAPAk honako hau **nabarmendu** du:

- **Ez dago HGOP H5N1 azpimotaren gaitasun zoonosikoaren ebidentziarik, baina sintomak dituzten eta/edo hildako hegaztiekin kontakturik ez izatea gomendatzen da.**
- **Ez da haragia eta arrautzak kontsumitzeagatik transmititzen.**

Bigarren hegazti gripe fokua Gaztela eta Leonen

Hegazti Griperako Erreferentziako Laborategi Nazionalak (LCV Algete) baieztatu du HGOP H5N1 hauteman duela hegazti basatietan Palentzian.

Hegaztia, kasu honetan **zikoina bat**, La Nava de Fuentesen aurkitu zituzten hilda Gaztela eta Leongo ingurumen eragileek.

Hegazti basatietan estatu mailan agertzen den **HGOP H5N1 gaixotasunaren hirugarren fokua da**, [Segre ibaian \(Lleida\) urtarriaren 4an foku bat agertu ondoren eta bigarrena Gaztelan eta Leonen, urtarriaren 14an Ávilan beste foku bat agertu ondoren](#).

Udalerria APA/2442/2006 Aginduaren III. Eranskinean **ezarritako zaintza bereziko eremuetako**

batean dago, arrisku bereziko eremuan egoteaz gain (Agindu horretako II. Eranskina) eta Europako egoera epidemiologikoaren ondorioz **arrisku handiko egoera dagoenez**, aurreko bi fokuetan hartu diren **neurri gehigarri berberak hartu dira etxeko hegaztietan gaixotasunaren agerraldiei aurrea hartzeko eta eremuan zaintza-lanak indartu dira.**

Animalien Gaixotasunen agerraldiak Europar- ADISen urteko txostena, 2021

EBren Animalien Gaixotasunari buruzko Informazio Sistemak (ADIS) azken balantze bat argitaratu du iaz kontabilizatutako animalien gaixotasun infekziosoen agerraldiei buruz.

Guztira, sistemak **19.623 agerraldi** erregistratu ditu, eta honako grafiko hauetan laburbildu ditugu:

- [Afrikako Txerri-izurria](#)
 - [Hegazi-gripea](#)
 - [Amorrua](#)
 - [Fitxa guztiak](#)
-

Hegazti-gripe foku bat Avilan

Hegazti Griperako Erreferentziako Laborategi Nazionalak (LCV Algete) baieztatu du HGOP H5N1 hauteman duela hegazti basatietan Ávilan.

Hegaztiak (3 antzara eta koartza hauskara bat) Laguna del Oson aurkitu zituzten hilda Gaztela eta Leongo ingurumen eragileek.

Hegazti basatietan estatu mailan agertzen den **HGOP H5N1 gaixotasunaren bigarren fokua** da, [Segre ibaian \(Lleida\) urtarrilaren 4an foku bat agertu ondoren.](#)

Laguna del Oso [APA/2442/2006 Aginduaren III. Eranskinean ezarritako zaintza bereziko eremuetako batean dago, eta arrisku **bereziko eremuetan bezala** \(Agindu horretako II. Eranskina\) eta Europako egoera epidemiologikoaren ondorioz, **arrisku oso handiko egoera dagoenez**, **neurri gehigarriak** hartu dira etxeko hegaztietan gaixotasunaren agerraldiei aurrea hartzeko. Honako neurri hauek hartu dira: eskortako hegaztiak **ezin dira aire librean** hazi eta eskortako hegaztirik eta itxian dagoen hegaztirik **ezingo da egon animaliak pilatzen diren zentroetan** \(abeltzaintzako lehiaketak, erakusketak, emanaldiak eta ospakizun kulturalak barne\).](#)

Hegaztiak **hilda aurkitu ondoren** eta HGOP susmoagatik, albaitaritza-zerbitzu ofizialek areagotu egin dituzte zaintza-lanak:

- **Eskortako hegaztiak:** APA/2442/2006 Aginduaren III. Eranskinean ezarritako eremuetan

dauden ustiategi guztiekin, fokuaren inguruko 10 kilometroko erradioan daudenekin eta hezegune horren eragin-eremuan daudenekin harremanetan jarri dira.

- **Hegazti urtararak:** hegazti hauen errolda egiten ari dira eta zaintza areagotu da, ezohiko hilkortasun oro hautemateko.

MAPAk egindako oharrean Europa mailako egoera epidemiologikoa eguneratu da ADISek argitaratutako datuen arabera: **2021eko abuztutik 2022ko urtarrilaren 12ra HGOPren 1.665 fokuren berri izan da 29 herrialdetan (687 eskortako hegazti, 978 hegazti basati eta itxian daudenak).**

Txerri-izurri afrikarraren foku bat Italian

Italiako agintariek txerri-izurri afrikarraren (TIA) kasu baten berri eman dute, hilik aurkitu duten basurde batean.

Italiako albaitaritza-zerbitzuek urtarrilaren 7an TIA kasu bat adierazi zuten herrialdearen ipar-mendebaldean hilik aurkitutako basurde batean. Laginak jaso ondoren, Perugiako erreferentziazko laborategi nazionalak jakinarazi zuen **2 genotipokoa** dela, gaur egun **Europa ekialdean eta erdialdean dabilena**.

Txerri-dentsitate handiko eremua ez den arren, basurde basatien dentsitatea oso altua da eta berehala hartu dira fauna basatiaren zerrendako gaixotasun jakin batzuei aurrea hartzeko eta kontrolatzeko neurriak, esaterako;

- **Krisiaren zentro** nazionala eta tokikoa aktibatzea.
- **Adituen taldea** eratzea, gaixotasunen barreiadura mugatzeko neurri egokiak hartzeko eta infekzioaren eremuaren mugak erabakitzeko.

Fokuaren eremuan eta muga egiten dutenetan honako hauek egiten hasi dira:

- **Hildako basurdeak** bilatzen.
- Inguruko **ehiza kontrolatzen**
- **Txerri-ustiategiak ikuskatzen eta arriskuaren berri ematen zerikusia duten sektore guztiei**

Jakinarazpen honek adierazten du **urrats berria eta luzea eman duela birusak EBren mendebaldera eta Estatuan arriskua hazi egin dela,** fokua gertu dagoelako eta **birusa gure mugetara gerturatzen ari delako.**

Hori dela eta, **funtsezkoa da biosegurtasuneko neurri egokiak ezartzea txerri-ustiategietan, animalien garraioan,** baita gaixotasunak erasandako herrialdeetara edo arriskua izateko aukera duten herrialdeetara **doazen ehiztariekin ere, nahi gabe heda baitezakete** gaixotasuna gure herrialdera itzultzen direnean.

Hegazti-gripea: Euskadin prebentzio-neurriei buruzko agindu berria

Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailak 2022ko urtarrilaren 11tik aurrera indarrean (2021eko urtarrilaren 4ko Aginduan aurreikusitakoak) Euskal Autonomia Erkidegoan hegaztien eraginaren aurka hartu beharreko prebentzio-neurriak ezartzen dituen Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumeneko sailburuaren 2021eko abenduaren 28ko Agindua argitaratu du.

[HGOPak Europan duen egoeraren inguruko informazioa jaso dugu](#), eta, horren arabera, orain dela hilabete batzuetatik birusa hedatzeko arriskua handitu da Europako hegoalde eta mendebaldean; izan ere, uretako hegazti basatiek migratu egin dute Europako ekialde eta iparraldetik.

Azken asteotan hainbat foku jakinarazi dira EBko hainbat herrialdetako hegazti basati eta etxeko hegazti batzuetan; foku horien artean, azpimarratzekoak dira **Portugalgo** fokua eta [Landetako ahate-ustiategi](#) bateko agerraldia. **Horrez gain, 2022/01/04an MAPAk jakinarazi zuen [IAAP H5N1 aldaera detektatu dutela Soseseko \(Lleida\) hainbat hegazti basatitan.](#)**

Horrenbestez, eta hegazti migratzaileek etxeko hegaztiekiko izan dezaketen arriskuari aurre egiteko, beharrezkoa da **biosegurtasun-neurriak indartzea hegazti-bilduma eta oilategi guztietan (autokontsumorakoak barne).**

Ondorioz, **Sailak EAE osoan ezar daitekeen agindua argitaratu du;** ezar daitezkeen neurrien artean, azpimarratzekoak dira **ekoizpen-sistema estentsiboetan edota landako ekoizpen-sistemetan osasun-kontrolerako neurriak, biosegurtasuna indartzearen bidez:**

- Debekatuta dago hegaztiak (Anseriformes eta Charadriiformes aginduak) ehizaldian **basa-hegaztiak erakartzeko** amu gisa erabiltzea, agintaritza eskudunak baimendutako zenbait salbuespenekin.
- Debekatuta dago **etxeko hegaztiak aire zabalean** haztea, agintari eskudunak baimendutako zenbait salbuespenekin.
- Debekatuta dago hegazti basatiak sar daitezkeen **ur-andeletatik datozen etxeko hegaztiei ura ematea**, birusa inaktibatzeke tratatu denean izan ezik.
- Debekatuta dago **animaliak kontzentratzeko zentroetan** etxeko hegaztiak edo gatibu hartutako beste hegazti mota batzuk egotea.
- Ehiza egiteko **ehiza-eremuetatik birpopulatzeko diren etxeko hegaztiak askatzeko**, dagokion foru-aldundiaren berariazko baimena beharko da, aldez aurretik hala eskatuta eta aldeko emaitza izan duen arrisku-analisi batean oinarrituta, biosegurtasun-neurri egokiak aplikatu direla egiaztatu ondoren.

Neurri horiekin batera, hegazti-establezimenduetan (autokontsumorakoak barne) **erregistroak indartu dira, baita zaintza pasibo eta aktiboko sistemak ere.**

Agindua, 2022ko urtarrilaren 11tik aurrera baliozkoa, eta Aginduan hartutako neurriak aldatu edo kendu egingo dira, zirkunstantzia epizootikoak eta gaixotasunaren bilakaera kontuan hartuta.